

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 204/2022-25

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša a zo sudcov Libora Duľu (sudca spravodajca) a Miroslava Duriša v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa **Ing. JUDr. Bohumila Hustáka**, súdneho exekútora, Žriedlová 3, Košice, IČO 17 072 735, zastúpeného Advokátskou kanceláriou Hopferova s. r. o., Bajzova 2, Košice, IČO 47 254 220, v mene ktorej koná konateľka a advokátka JUDr. Martina Hopferová, proti postupu Okresného súdu Košice I v konaní vedenom pod sp. zn. 20 Er 1743/2013 a jeho uzneseníu z 12. októbra 2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 27. decembra 2021 domáha vyslovenia porušenia základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) postupom Okresného súdu Košice I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 20 Er 1743/2013 (ďalej len „napadnuté konanie“) a v ňom vydaným uznesením z 12. októbra 2021 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“). Navrhuje, aby ústavný súd napadnuté uznesenie zrušil, vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a priznal mu finančné zadosťučinenie v sume 200 eur a náhradu trov konania.

2. V napadnutom exekučnom konaní, v ktorom je sťažovateľ povereným súdnym exekútorom, okresný súd uznesením z 12. októbra 2021 vydaným sudcom určil, že došlo k zastaveniu starej exekúcie (výrok I) a sťažovateľ nemá nárok na náhradu paušálnych trov exekúcie (výrok II).

II. Argumentácia sťažovateľa

3. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti uvádza, že v napadnutom exekučnom konaní zaslal okresnému súdu 20. februára 2019 svoj spis spolu s podnetom na zastavenie exekúcie a náhradu trov exekúcie. Následne mu bolo doručené podanie oprávneného z 11. decembra 2019 – návrh na zastavenie exekučných konaní oprávneným (ďalej len „návrh oprávneného na zastavenie exekúcie“) a jedným z týchto konaní bolo aj napadnuté exekučné konanie. Okresný súd o návrhu oprávneného na zastavenie konania nerozhodol tak, ako mu to ukladá § 57 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení účinnom do 31. marca 2017 (ďalej len „Exekučný poriadok“), ale podaním zo 6. mája 2020 sťažovateľovi oznámil, že 1. januára 2020 došlo k zastaveniu starej exekúcie *ex lege* podľa zákona č. 233/2019 Z. z. o ukončení niektorých exekučných konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 233/2019 Z. z.“).

4. Napadnutým uznesením z 12. októbra 2021 okresný súd určil, že došlo k zastaveniu starej exekúcie a sťažovateľ nemá nárok na náhradu paušálnych trov exekúcie. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia vyplýva, že okresný súd dospel k záveru, že 1. januára 2020 došlo k zastaveniu starej exekúcie *ex lege* a súd stratil právomoc vo veci konať a rozhodnúť. Keďže sťažovateľ nevydal upovedomenie o zastavení starej exekúcie a nezaslal ho oprávnenému, okresný súd rozhodol, že nemá nárok na náhradu paušálnych trov exekúcie.

5. Sťažovateľ poukazuje na skutočnosť, že obdobné návrhy oprávneného na zastavenie exekúcie v iných exekučných konaniach boli inými okresnými súdmi akceptované a okresné sudy tieto konania zastavili v nadväznosti na takto prejavenu vôľu oprávneného s poukazom na Exekučný poriadok (napr. Okresný súd Brezno pod sp. zn. 4 Er 1007/2010). Vzhľadom na uvedené mu nie je zrejmé, ako môže dochádzať k diametrálne odlišnému rozhodovaniu v obdobných veciach, a to bez riadne odôvodneného odklonu, preto považuje napadnuté uznesenie za svojvoľné a arbitrárne.

6. Podľa názoru sťažovateľa okresný súd mu opakovane a nelogicky kladie za vinu, že nevydal upovedomenie o zastavení starej exekúcie, aj keď na takéto potup nebol žiaden zákonný dôvod. Okresný súd po nadobudnutí účinnosti zákona č. 233/2019 Z. z. stále rozhodoval o podanom návrhu oprávneného na zastavenie konania. Nebola splnená podmienka na to, aby sťažovateľ vydal upovedomenie o zastavení starej exekúcie, pretože sa rozhodná doba predĺžila. Zákon č. 233/2019 Z. z. v § 4 ods. 2 nešpecifikuje, o koho návrh na zastavenie exekúcie má ísť. V zmysle § 4 ods. 2 písm. b) zákona č. 233/2019 Z. z. rozhodná doba podľa § 3 neuplynie skôr ako 12 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia súdu, ak súd ku dňu, keď sa má stará exekúcia zastaviť, rozhoduje o zastavení starej exekúcie. V zákone ani v dôvodovej správe k zákonu č. 233/2019 Z. z. nie je špecifikované, že by malo ísť o návrh na zastavenie exekúcie podaný povinným, preto podľa názoru sťažovateľa okresný súd svojvoľne a v rozpore so zákonom uplatnil reštriktívny výklad aplikovaných noriem.

7. Sťažovateľ zdôrazňuje, že *„pokiaľ by sa mal ZoUNEK aplikovať tak ako uvádza Ministerstvo spravodlivosti na svojej internetovej stránke, takýto postup by bol nelogický a ustanovenie § 4 ods. 2 písm. b) ZoUNEK by bolo nadbytočné, nakoľko by v tomto prípade k predĺženiu rozhodnej doby nedochádzalo nikdy a vždy by sa exekúcia musela zastaviť podľa ZoUNEK. Z akého dôvodu*

by zákonodarca takéto ustanovenie vôbec zakotvoval, keď by bolo v praxi nevyužiteľné. Platí, že ust. § 4 ZoUNEK sa uplatní vtedy, ak bol návrh na konanie a rozhodovanie podľa odseku 2 písm. a) až g) podaný pred zastavením starej exekúcie podľa ustanovení zákona. Čo bol jednoznačne aj tento prípad, keďže návrh na zastavenie exekúcie bol podaný ešte pred účinnosťou ZoUNEK.“

8. Vzhľadom na skutočnosť, že o trovách exekúcie rozhodoval priamo sudca, došlo podľa sťažovateľa k porušeniu zásady dvojinstančnosti. Rozhodnutie sudcu o nepriznaní trov exekúcie sťažovateľovi malo za následok odňatie možnosti podať opravný prostriedok proti napadnutému uzneseniu, keďže odvolanie nie je prípustné. Ak o priznaní trov exekúcie rozhoduje vyšší súdny úradník, je proti predmetnému rozhodnutiu prípustná sťažnosť v zmysle § 239 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“). Vo výroku o priznaní trov exekúcie sa priamo vyčísľuje aj ich výška, čo je v zmysle Civilného sporového poriadku v kompetencii vyššieho súdneho úradníka.

9. Pokiaľ ide o namietané porušenie označených práv sťažovateľa hmotnej povahy podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu, dôsledkom vydania svojvoľného a arbitrárneho napadnutého uznesenia okresný súd neprípustným spôsobom zasiahol aj do týchto majetkových práv. Aj keď ide o nízku sumu nároku (v tomto prípade), v konečnom dôsledku by sťažovateľovi mohla vzniknúť vysoká škoda pri zohľadnení množstva postúpených návrhov na zastavenie exekúcií. Poukazuje na to, že *„zastavenie exekúcie podľa ZoUNEK a uznesenie o zastavení exekúcie podľa ust. § 57 Exekučného poriadku nemajú v žiadnom prípade rovnaké následky. Súd si neuvedomuje dôsledky, aké sú spojené s jednotlivými rozhodnutiami vo vzťahu k trovám konania. Pri ZoUNEK má súdny exekútor nárok na paušálne trovy (nehovoriac o tom, že v tomto prípade mu ani tie súd nepriznal s odôvodnením, že údajne porušil svoje povinnosti podľa ZoUNEK a nezaslal oprávnenému upovedomenie o zastavení starej exekúcie), pri zastavení exekúcie podľa ust. § 57 Exekučného poriadku má súdny exekútor nárok na náhradu trov v súlade s ust. § 203 ods. 2 Exekučného poriadku, teda ich znáša oprávnený. Jedná sa o diametrálne odlišný prístup.“*

10. Namietané porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy sťažovateľ odôvodnil tým, že o návrhu oprávneného na zastavenie exekúcie nebolo rozhodnuté, a preto možno konštatovať prítomnosť zbytočných prietahov vo veci.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

11. V súlade s § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť sťažovateľa, pričom posudzoval, či jej prijatiu na ďalšie konanie nebránia dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

III.1. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, základného práva podľa čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu postupom okresného súdu v napadnutom konaní a výrokom I napadnutého uznesenia:

12. Ústavný súd k vzťahu medzi čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru už judikoval, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise

Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (II. ÚS 71/97). Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07).

13. Z rozhodovacej činnosti ústavného súdu vyplýva, že domáhať sa ochrany základných práv na ústavnom súde môže fyzická osoba alebo právnická osoba jedine v záujme ochrany svojich základných práv (napr. II. ÚS 32/06, II. ÚS 80/06). Sťažovateľ musí teda namietat' porušenie svojich základných práv a v spojitosti s konaním pred všeobecným súdom je to možné len vtedy, ak je v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu účastníkom konania, v ktorom namieta porušenie základných práv (napr. II. ÚS 3/05, II. ÚS 90/2012).

14. Podľa § 37 ods. 1 Exekučného poriadku účastníkmi konania sú oprávnený a povinný; iné osoby sú účastníkmi len tej časti konania, v ktorej im toto postavenie priznáva tento zákon. Ak súd rozhoduje o trovách exekúcie, účastníkom konania je aj poverený exekútor.

15. Podľa § 10 ods. 1 zákona č. 233/2019 Z. z. ak tento zákon neustanovuje inak, na postup podľa tohto zákona sa použije Exekučný poriadok, okrem ustanovenia § 53 ods. 3 písm. g).

16. Zákon č. 233/2019 Z. z. má vo vzťahu k Exekučnému poriadku postavenie *lex specialis*, čo znamená možnosť subsidiárneho použitia Exekučného poriadku, pokiaľ tento zákon neupravuje inak.

17. V zmysle na vec sťažovateľa aplikovateľného ustanovenia § 37 ods. 1 Exekučného poriadku súdny exekútor je účastníkom konania, len ak súd rozhoduje o trovách exekúcie. Vo vzťahu k výroku I napadnutého uznesenia (o určení, že došlo k zastaveniu starej exekúcie) teda sťažovateľ ako súdny exekútor nemal postavenie účastníka konania, a preto nemá v tejto časti aktívnu legitímáciu na podanie ústavnej sťažnosti, keďže v tomto prípade nie je súdny exekútor nositeľom žiadnych základných práv (mutatis mutandis II. ÚS 113/02, I. ÚS 343/09, II. ÚS 245/2011).

18. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd v tejto časti ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. e) zákona o ústavnom súde ako podanú zjavne neoprávnenou osobou.

19. Na tomto mieste považuje ústavný súd za potrebné podotknúť, že sťažovateľ v podaní z 20. decembra 2019, ktorým okresnému súdu predkladal návrh oprávneného na zastavenie exekučných konaní, zároveň uviedol, že v súlade s dohodou o spoločnom postupe v exekučných veciach oprávneného z 20. decembra 2019 (ďalej len „dohoda“) uzavretou s oprávneným žiada okresný súd, aby zastavil označené exekučné konania (medzi nimi aj napadnuté konanie) bez rozhodnutia o trovách exekúcie. Zároveň zdôraznil, že v prípade, „že v doleuvedených exekučných konaniach sme Vám už zasielali Podnet súdneho exekútora na zastavenie exekučného konania, v ktorom sme vyčíslili trovy exekúcie, žiadame konajúci súd, aby o týchto trovách nerozhodoval, nakoľko podaný Podnet berieme späť“. To znamená, že ani eventuálne rozhodnutie okresného súdu o zastavení exekučného konania v súlade s Exekučným poriadkom (čo žiada sťažovateľ) by pre sťažovateľa neprineslo priaznivejšie rozhodnutie o trovách exekúcie, pretože si ich neuplatnil. V tejto súvislosti ústavný súd dáva do pozornosti svoju konštantnú judikatúru, že napadnuté rozhodnutie sa zásadne nezrušuje preto, aby sa formálne zopakoval proces, ak výsledok konania nemôže priniesť pre sťažovateľa priaznivejšie rozhodnutie (m. m. III. ÚS 246/2018, III. ÚS 152/2019).

III.2. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní a výrokom II napadnutého uznesenia:

20. Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy [čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru patrí právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon (IV. ÚS 77/02). Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci.

21. Súčasťou obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (čl. 36 ods. 1 listiny), resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo účastníka konania na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia (napr. II. ÚS 209/04, III. ÚS 95/06, III. ÚS 206/07), t. j. na také odôvodnenie, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka konania na spravodlivý proces (m. m. IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04).

22. Prípady, v ktorých nesprávna aplikácia jednoduchého práva všeobecným súdom má za následok porušenie základných práv a slobôd, sú tie, v ktorých táto nesprávna aplikácia jednoduchého práva je spätá s konkurenciou jednotlivých noriem tohto práva, prípadne s konkurenciou rôznych interpretačných alternatív, v ktorých sa odráža kolízia ústavných princípov, ako aj prípad svojoľnej aplikácie jednoduchého práva. Pojem svojoľne možno interpretovať ako prípady, keď všeobecný súd urobí záver v inom než zákonom ustanovenom a v právnom myslení konsenzuálne akceptovanom význame, či bez bližších nerozpoznateľných kritérií (I. ÚS 533/2016). O svojoľli (arbitrárnosti) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (III. ÚS 264/05, ZNaU 100/2005).

23. Za situácie, že okresný súd určil, že došlo k zastaveniu starej exekúcie podľa zákona č. 233/2019 Z. z., bol povinný postupovať podľa tohto zákona aj pri rozhodovaní o priznaní, resp. nepriznaní trov exekúcie súdnemu exekútorovi.

24. V zmysle § 5 ods. 1 zákona č. 233/2019 Z. z. ak sa stará exekúcia zastavila, exekútor vyhotoví upovedomenie o zastavení starej exekúcie, ktorého obligatórne náležitosti sú taxatívne uvedené v odseku 2 a jednou z nich je aj výzva na úhradu paušálnych trov starej exekúcie exekútora vzniknutých v súvislosti so zastavením starej exekúcie podľa tohto zákona (ďalej len „paušálne trovy“), ak exekútor paušálne trovy uplatňuje. V prípade, ak súdny exekútor nevydá a nezašle (podmienka v zmysle § 5 ods. 3) upovedomenie o zastavení starej exekúcie s výzvou na úhradu paušálnych trov v súlade s § 5 zákona č. 233/2019 Z. z., nesplnenie týchto zákonných povinností má za následok stratu nároku exekútora na paušálne trovy [§ 6 ods. 4 písm. a) zákona č. 233/2019 Z. z.].

25. Keďže okresný súd v napadnutom uznesení dospel k záveru, že k zastaveniu starej exekúcie došlo *ex lege* na základe ustanovení zákona č. 233/2019 Z. z., nemožno právny záver sudcu okresného súdu, ktorým nepriznal sťažovateľovi nárok na náhradu paušálnych trov exekúcie z dôvodu nevydania upovedomenia o zastavení starej exekúcie, podľa názoru ústavného súdu považovať za arbitrárny či zjavne neodôvodnený, čo by bolo možné konštatovať len v prípade, ak by sa natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení zákona, že by tým poprel jeho účel a význam (m. m. III. ÚS 264/05, I. ÚS 23/2010).

26. Vo vzťahu k námietke sťažovateľa, že bol kvôli nevydaniu upovedomenia o zastavení starej exekúcie sankcionovaný nepriznaním mu ani náhrady paušálnych trov exekúcie, dôsledkom čoho malo dôjsť k neprípustnému zásahu do jeho majetkových práv, ústavný súd odkazuje na bod 18 odôvodnenia tohto uznesenia. A nad rámec ešte dodáva, že na základe uvedenej dohody sa oprávnený zaviazal uhradiť sťažovateľovi za každú exekúciu (z 394 neukončených exekučných konaní v prospech oprávneného, v ktorých pre nemajetnosť povinných nebola vymožená žiadna finančná suma), v ktorej sťažovateľ vypracuje návrh na jej zastavenie (na základe udeleného súhlasu oprávneného ich sťažovateľ vypracuje, oprávnený podpíše a sťažovateľ následne odošle príslušnému súdu), paušálnu odmenu vo výške 39 eur bez dane z pridanej hodnoty, ktorá mala predstavovať úplnú a finálnu náhradu trov exekúcie a jej vyplatením sa sťažovateľ vzdal nároku na náhradu akýchkoľvek ďalších trov v týchto exekučných konaniach.

27. Sťažovateľ taktiež namietal, že vo veci rozhodol priamo sudca, čím malo dôjsť k porušeniu princípu dvojinstančnosti konania. Ústavný súd v tomto kontexte uvádza, že podľa § 5 ods. 1 písm. c) a ods. 2 zákona č. 549/2003 Z. z. o súdnych úradníkoch v znení neskorších predpisov v civilnom procese vyšší súdny úradník koná a rozhoduje na základe poverenia sudcu v exekučnom konaní podľa osobitného predpisu okrem schválenia príklepu súdom. Z § 10 ods. 2 zákona č. 233/2019 Z. z. vyplýva, že podľa § 7 ods. 3 a § 8 ods. 2 koná a rozhoduje na základe poverenia sudcu vyšší súdny úradník, proti ktorého rozhodnutiu je prípustná sťažnosť. Ústavný súd preto musí prisvedčiť sťažovateľovi, že v tejto veci nielen o paušálnych trovách exekúcie mal rozhodnúť vyšší súdny úradník. Následne by mal sťažovateľ možnosť podať proti výroku o trovách exekúcie sťažnosť, o ktorej by rozhodoval sudca okresného súdu.

28. V zmysle § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník. V tejto súvislosti ústavný súd v uznesení č. k. PL. ÚS 10/2019-11 z 30. januára 2019 uviedol, že toto ustanovenie nemožno vykladať príliš formalisticky. Nemožno totiž *a priori* vylúčiť, že by o výške náhrady trov konania nemohol rozhodnúť aj sudca. Môže to vyplývať napríklad z personálneho obsadenia okresného súdu, keď na súde nebude pôsobiť žiadny vyšší súdny úradník, alebo v prípade, že sa poverenie na rozhodovanie o výške náhrady trov konkrétnemu vyššiemu súdnemu úradníkovi neuvedie do rozvrhu práce. Napriek kogentnosti § 262 ods. 2 CSP takéto rozhodnutie sudcu spĺňa všetky atribúty súdneho rozhodnutia. Problém by mohol vzniknúť len v tom, že proti rozhodnutiu sudcu o výške náhrady trov konania by nebolo prípustné odvolanie (§ 357 CSP *a contrario*). Z ústavnoprávneho hľadiska ale súdne konanie nie je povinne dvojinstančné s výnimkou vecí trestných, u ktorých táto požiadavka vyplýva z čl. 2 Protokolu č. 7 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Ako je už uvedené, ani čl. 6 dohovoru samotné právo na odvolanie na súde vyššej inštancie negarantuje a dvojinstančnosť, ako to aj z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva [ďalej len „ESLP“ (napr. Le Compte, Van Leuven

a De Meyere proti Belgicku z 23. 6. 1981, Adolf proti Rakúsku z 26. 3. 1982, Feldbrugge proti Holandsku z 29. 5. 1986)] vyplýva, nie je všeobecnou zásadou civilného súdneho konania.

29. Ústavný súd zároveň poznamenáva, že okrem čl. 13 dohovoru, ktorý nevyžaduje konkrétnu podobu účinného prostriedku nápravy, aj čl. 6 dohovoru prioritne chráni právo na prístup k súdu (rozsudok ESĽP vo veci Golder proti Spojenému kráľovstvu z 21. 2. 1975, sťažnosť č. 4451/70, § 35), ale negarantuje právo na odvolanie na súde vyššej inštancie ako také a nezaručuje ani nejaký osobitný druh odvolania alebo spôsob vybavovania odvolaní (rozsudok ESĽP vo veci Monnell a Morris proti Spojenému kráľovstvu z 2. 3. 1987, sťažnosť č. 9562/81 a č. 9818/82, § 56; PL. ÚS 10/2019).

30. Ústavný súd posúdil výrok II napadnutého uznesenia ako splňajúci ústavnoprávne požiadavky súdneho rozhodnutia, ktoré nie je poznačené svojvôľou alebo arbitrárnosťou. Dospel aj k záveru, že porušenie procesných predpisov, keď namiesto vyššieho súdneho úradníka rozhodoval sudca okresného súdu, nedosahuje ústavnoprávny rozmer ani nezasahuje do základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy či jeho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

31. Pokiaľ ide o rozdielne rozhodnutia všeobecných súdov v skutkovo a právne obdobných veciach, ústavný súd dodáva, že mu neprislúcha zjednocovať *in abstracto* judikatúru všeobecných súdov a suplovať právomoc, ktorá podľa § 8 ods. 3 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“) je zverená Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“). Zjednocovanie judikatúry všeobecných súdov je podľa zákona o súdoch [§ 8 ods. 3, § 20 ods. 1 písm. b), § 21, § 22 a § 23 ods. 1 písm. b)] zverené najvyššiemu súdu (resp. jeho plénu a kolégiám), keď mu okrem iného priznáva aj právomoc zaujímať stanoviská k zjednocovaniu výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov (I. ÚS 17/01, III. ÚS 346/05). Nie je preto možné vnímať postavenie ústavného súdu ako orgánu, ktorého úlohou by bolo zjednocovať rozhodovaciu prax všeobecných súdov (m. m. I. ÚS 199/07, I. ÚS 18/08, II. ÚS 152/2011, IV. ÚS 73/2021). Do týchto kompetencií najvyššieho súdu nemá ústavný súd oprávnenie zasahovať (m. m. IV. ÚS 342/2010, III. ÚS 348/2011, IV. ÚS 142/2012, III. ÚS 11/2014).

32. Na základe uvedeného preto odmietol ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde. O zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti ide vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05, II. ÚS 172/2011, I. ÚS 143/2014).

III.3. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu postupom okresného súdu v napadnutom konaní a výrokom II napadnutého uznesenia:

33. Ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, z ktorej vyplýva záver, že zásadne neprichádza do úvahy, aby bol všeobecný súd sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru, ku ktorým patria aj základné právo vyplývajúce z čl. 20 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 1 dodatkového protokolu, ak toto porušenie nevyplýva z toho, že všeobecný súd súčasne porušil ústavnoprosesné princípy vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy (napr. II. ÚS 71/07, III. ÚS 26/08). Táto súvzťažnosť vyplýva z previazanosti posúdenia ústavnej udržateľnosti napadnutého rozhodnutia všeobecného súdu s predmetom jeho rozhodovania, ktorým bolo majetkové právo.

34. Ústavný súd nezistil príčinnú súvislosť medzi postupom okresného súdu v napadnutom konaní a výrokom II napadnutého uznesenia a porušením základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Z toho vyplýva, že tu niet takého konania označeného porušovateľa, ktoré by bolo v príčinnej súvislosti s namietaným porušením základného práva sťažovateľa zaručeného v čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu.

35. Na základe už uvedených skutočností ústavný súd odmietol aj túto časť ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

36. Pokiaľ ide o namietané porušenie základného práva podľa čl. 20 ods. 4 ústavy sťažovateľ porušenie tohto základného práva žiadnym spôsobom neodôvodnil. Ústavný súd zdôrazňuje, že zo vzájomnej väzby medzi relevantnými ustanoveniami zákona o ústavnom súde (§ 123) vyplýva, že sťažovateľ musí označiť základné práva a slobody, ktorých vyslovenia porušenia sa domáha, nielen označením príslušných článkov ústavy, listiny alebo dohovoru ale musí ich konkretizovať aj skutkovo (m. m. IV. ÚS 124/08, IV. ÚS 146/08), t. j. uviesť, z akých dôvodov malo dôjsť k ich porušeniu, a navrhnúť v tejto súvislosti dôkazy. Z obsahu podanej ústavnej sťažnosti je preto zjavná úplná absencia náležitej kvalifikovanej právnej argumentácie.

37. Vzhľadom na to, že nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí sa netýka len formálnych náležitostí ústavnej sťažnosti, ale týka sa aj esenciálnej obsahovej náležitosti ústavnej sťažnosti, ústavný súd sťažovateľa nevyzýval na odstránenie nedostatkov ústavnej sťažnosti (m. m. II. ÚS 102/2019). Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde z dôvodu nesplnenia zákonom ustanovených náležitostí.

38. Nad rámec uvedeného ústavný súd potrebuje za potrebné uviesť, že medzi namietaným porušením čl. 20 ods. 4 ústavy, ktorý upravuje podmienky vyvlastnenia alebo núteného obmedzenia vlastníckeho práva, a postupom okresného súdu v napadnutom konaní, resp. výrokom II napadnutého uznesenia sa nejaví žiadna príčinná súvislosť.

III.4. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v napadnutom konaní:

39. Súčasťou stabilnej rozhodovacej činnosti ústavného súdu je názor, v zmysle ktorého sa ochrana základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušovanie základného práva označenými orgánmi verejnej

moci (v tomto prípade všeobecným súdom) ešte trvalo. Ak v čase, keď došla sťažnosť ústavnému súdu, už nemôže dochádzať k porušovaniu označeného základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (čl. 38 ods. 2 listiny), ústavný súd sťažnosť odmietne, vychádzajúc pritom z účelu týchto práv, ktorých spoločným menovateľom je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia orgánu verejnej moci. Inými slovami, ústavný súd poskytuje ochranu práv podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (čl. 38 ods. 2 listiny) len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušenie základného práva ešte trvalo alebo k jeho porušeniu dochádza (I. ÚS 34/99, III. ÚS 20/00, I. ÚS 22/01, II. ÚS 204/03, IV. ÚS 102/05). Uvedený právny názor ústavného súdu je akceptovaný aj judikatúrou EŠLP (Miroslav Mazurek v. Slovenská republika z 3. 3. 2009, sťažnosť č. 16970/05) vo vzťahu k právu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

40. Sťažovateľ podal ústavnú sťažnosť ústavnému súdu 27. decembra 2021, pričom napadnuté uznesenie okresného súdu vydané sudcom 12. októbra 2021 nadobudlo právoplatnosť 17. novembra 2021. Sťažovateľ teda podal ústavnú sťažnosť v čase, keď okresný súd vo veci rozhodol a napadnuté exekučné konanie bolo právoplatne skončené. Sťažovateľ sa mohol brániť proti nečinnosti okresného súdu, kým okresný súd vo veci právoplatne nerozhodol, čo však nevyužil, preto ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť aj v časti, v ktorej sťažovateľ namietal porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v napadnutom konaní, ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

41. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. apríla 2022

Ladislav Duditš
predseda senátu